

EURÓPSKY PARLAMENT

2004

2009

*Výbor pre právne veci
predseda*

12.9.2007

Vážený pán Miroslav Ouzký
predseda
Výbor pre životné prostredie, verejné zdravie a bezpečnosť potravín
BRUSEL

Vec: Stanovisko k právnemu základu návrhu smernice Európskeho parlamentu a Rady, ktorou sa stanovuje rámec pre akciu Spoločenstva na dosiahnutie trvalo udržateľného využívania pesticídov (KOM(2006)0373 – C6-0246/2006 – 2006/0132(COD))

Vážený pán predseda,

listom z 29. júna 2007 ste v súlade s článkom 35 ods. 2 rokovacieho poriadku požiadali Výbor pre právne veci o overenie platnosti a správnosti určenia právneho základu uvedeného návrhu Komisie.

Výbor preskúmal uvedenú vec na schôdzi 12. septembra 2007.

Východiská

Keďže návrh Európskej komisie vychádza len z článku 175 ods. 1 Zmluva o ES, Výbor pre životné prostredie, verejné zdravie a bezpečnosť potravín navrhuje prijať dvojité právny základ, a to článok 152 ods. 4 a článok 175 ods. 1 Zmluvy o ES.

Posudzované právne základy

Článok 152

1. Pri stanovení a uskutočňovaní všetkých politík a činností Spoločenstva sa zabezpečí vysoká úroveň ochrany ľudského zdravia.

Činnosti Spoločenstva, ktoré dopĺňajú vnútroštátne politiky, sa zameriavajú na zlepšenie verejného zdravia, prevenciu ľudských chorôb a ochorení, a odstraňovanie zdrojov nebezpečenstva pre zdravie ľudí. Takéto postupy zahŕňajú boj proti najzávažnejším chorobám podporou výskumu ich príčin, prenosu a prevencie, ako aj zdravotnícke informácie a osvetu.

Spoločenstvo dopĺňa činnosť členských štátov pri obmedzení škôd na zdraví spojených s drogami, vrátane informačnej a preventívnej činnosti.

2. Spoločenstvo podporuje spoluprácu medzi členskými štátmi v oblastiach uvedených v tomto článku, a ak je to nevyhnutné, poskytne podporu ich činnosti.

Členské štáty v spojení s Komisiou navzájom koordinujú svoje politiky a programy v oblastiach uvedených v odseku 1. Komisia môže v úzkom kontakte s členskými štátmi vyvinúť akékoľvek užitočné podnety na podporu tejto koordinácie.

3. Spoločenstvo a členské štáty podporujú spoluprácu s tretími krajinami a s príslušnými medzinárodnými zdravotníckymi organizáciami v oblasti verejného zdravia.

4. Rada v súlade s postupom uvedeným v článku 251 a po porade s Hospodárskym a sociálnym výborom a Výborom regiónov prispieva k dosiahnutiu cieľov uvedených v tomto článku prijatím:

a) opatrení na stanovenie vysokých štandardov kvality a bezpečnosti pre ľudské orgány a látky ľudského pôvodu, krv a krvné deriváty; tieto opatrenia nebránia žiadnemu členskému štátu v zachovaní alebo prijatí prísnejších ochranných opatrení,

b) odlišne od článku 37 opatrení v oblasti veterinárnej starostlivosti a rastlinnej výroby, ktorých priamym cieľom je ochrana verejného zdravia,

c) podporných opatrení na ochranu a zlepšenie ľudského zdravia, s výnimkou zosúladovania zákonov a iných právnych predpisov členských štátov.

Na účely uvedené v tomto článku môže Rada na návrh Komisie kvalifikovanou väčšinou prijímať aj odporúčania.

5. Činnosť Spoločenstva v oblasti verejného zdravia plne rešpektuje zodpovednosť členských štátov za organizáciu zdravotníctva a poskytovanie zdravotníckych služieb a zdravotnej starostlivosti. Ustanovenia uvedené v odseku 4 písm. a) obzvlášť neovplyvnia vnútroštátne ustanovenia o darcovstve a použití orgánov a krvi na lekárske účely.

Článok 175

1. Rada v súlade s postupom uvedeným v článku 251 a po porade s Hospodárskym a sociálnym výborom a Výborom regiónov rozhodne o postupoch, ktoré má Spoločenstvo prijať na dosiahnutie cieľov uvedených v článku 174.

Článok 174

1. Politika Spoločenstva v oblasti životného prostredia prispieva k uskutočňovaniu nasledujúcich cieľov:

- udržiavanie, ochrana a zlepšovanie kvality životného prostredia,
- ochrana ľudského zdravia,
- rozvážne a racionálne využívanie prírodných zdrojov,
- podpora opatrení na medzinárodnej úrovni pri riešení regionálnych alebo celosvetových problémov životného prostredia.

2. Politika životného prostredia Spoločenstva sa zameriava na vysokú úroveň jeho ochrany, pričom prihliada na rozmanité situácie v jednotlivých regiónoch Spoločenstva. Vychádza zo zásad predchádzania škodám a prevencie, zo zásady nápravy škôd na životnom prostredí prioritne pri zdroji a zo zásady, že náhradu škody hradí znečisťovateľ.

V tomto kontexte opatrenia zosúlad'ovania zodpovedajúce požiadavkám ochrany životného prostredia zahŕňajú, ak je to vhodné, ochrannú doložku umožňujúcu členským štátom prijať predbežné opatrenia z ekologických a mimohospodárskych dôvodov, ktoré podliehajú inšpekčnému postupu Spoločenstva.

3. Pri príprave politiky v oblasti životného prostredia Spoločenstvo prihliadne na:

- dostupné vedecké a technické údaje,
- podmienky životného prostredia v rôznych regiónoch Spoločenstva,
- potenciálne výhody a náklady v súvislosti s činnosťou alebo nečinnosťou,
- hospodársky a sociálny rozvoj Spoločenstva ako celku a vyrovnaný rozvoj jeho regiónov.

4. Spoločenstvo a členské štáty spolupracujú v oblasti svojich právomocí s tretími krajinami a s príslušnými medzinárodnými organizáciami. Podmienky spolupráce Spoločenstva sa môžu stať predmetom dohody medzi Spoločenstvom a dotknutými tretími stranami, ktorá sa prerokuje a uzavrie v súlade s článkom 300.

Predchádzajúci pododsek nemá dopad na právomoc členských štátov viesť rokovania s medzinárodnými orgánmi a uzatvárať medzinárodné zmluvy.

Hodnotenie

Právny základ definuje právomoci Spoločenstva *ratione materiae* a upresňuje spôsob výkonu danej právomoci, t.j. legislatívny nástroj alebo nástroje, ktoré sa môžu využiť, ako aj rozhodovací postup.

V súvislosti s uvedeným treba určiť, či môže byť článok 125 ods. 4 spolu s článkom 175 ods. 1 náležitým právnym základom navrhnutého nariadenia.

Podľa dôvodovej správy navrhnutá smernica obsahuje pravidlá:

- prípravy národných akčných plánov (NAP) na stanovenie cieľov na zníženie nebezpečenstiev, rizík a závislosti na chemickej regulácii pri ochrane rastlín, ktoré umožnia potrebnú flexibilitu pri prispôbovaní opatrení špecifickým situáciám v členských štátoch;
- zapojenia zainteresovaných strán do prípravy, zavádzania a prispôbovania NAP;
- vytvorenia systému školení a zvyšovania povedomia distribútorov a profesionálnych užívateľov pesticídov, aby si boli plne vedomí príslušných rizík. Lepšie informovanie širokej verejnosti prostredníctvom kampaní zvyšujúcich povedomie, poskytovanie informácií prostredníctvom maloobchodníkov a iné vhodné opatrenia;
- pravidelnej kontroly aplikačných prístrojov s cieľom obmedziť škodlivý vplyv pesticídov na ľudské zdravie (obzvlášť čo sa týka vystavenia obsluhujúceho pracovníka škodlivým vplyvom) a životné prostredie počas použitia;
- zákazu leteckého postreku, s možnosťou udelenia výnimky, aby sa obmedzilo riziko závažného škodlivého vplyvu na ľudské zdravie a životné prostredie, obzvlášť v prípade unášania postreku;
- zavedenia špecifických opatrení na ochranu vodného prostredia pred znečistením pesticídmi;
- vymedzovania oblastí s podstatne obmedzeným alebo nulovým využitím pesticídov v súlade s opatreniami prijatými na základe iných právnych predpisov (ako smernice o vode, smernice o vtáctve, smernice o biotopoch, atď.) alebo na ochranu citlivých skupín;
- narábania s pesticídmi a uskladňovania pesticídov, ich obalov a zvyškov;
- vypracúvania noriem pre integrovanú ochranu proti škodcom (IPM) v rámci celého Spoločenstva a určovania podmienok potrebných na implementáciu integrovanej ochrany proti škodcom (IPM);
- merania pokroku dosiahnutého pri znižovaní rizík prostredníctvom vhodne zosúladených ukazovateľov;
- stanovenia systému výmeny informácií v záujme nepretržitého vývoja a zlepšovania vhodného poradenstva, osvedčených postupov a odporúčaní.

Z úvodnej časti, ako aj z normatívnej časti návrhu smernice jasne vyplýva, že vzhľadom na ochranu ľudského zdravia a životného prostredia je vyvážený.

Je otázne, či je potrebné, aby sa pridal článok 152 ods. 4 k existujúcemu právnemu základu, ktorým je článok 175 ods.1.

Ako vieme, článok 175 ods. 1 sa týka cieľov uvedených v článku 174, ktorého súčasťou je cieľ „ochrany ľudského zdravia“.

Pokiaľ ide o článok 152 ods. 4, ustanovuje vo svojom písmene b) prijatie opatrení postupom

spolurozhodovania v oblasti rastlinnej výroby, ktorých priamym cieľom je ochrana verejného zdravia, s cieľom prispieť k dosiahnutiu cieľov uvedených v úvodnej časti článku 152. V článku 152 ods. 1 druhom pododseku sa skutočne uvádza „prevencia ľudských chorôb a ochorení“ a „odstraňovanie zdrojov nebezpečenstva pre zdravie ľudí“.

V článku 152 ods. 1 sa konkrétne uvádza, že činnosť Spoločenstva dopĺňa vnútroštátne politiky, zlepšovanie verejného zdravia a boj proti najzávažnejším chorobám. Článok 152 sa preto dá považovať za náležitý právny základ príslušných opatrení týkajúcich sa verejného zdravia.

Preto je vzhľadom na to, že návrh smernice je z hľadiska ochrany ľudského zdravia a životného prostredia vyvážený, vhodné, aby bol stanovený dvojité právny základ, a to článok 152 ods. 4 a článok 175 ods. 1 Zmluvy o ES.

Výbor pre právne veci preto na schôdzi 12. septembra 2007 jednomyselne¹ rozhodol Vám odporučiť, že náležitým právnym základom návrhu smernice Európskeho parlamentu a Rady, ktorou sa stanovuje rámec pre akciu Spoločenstva na dosiahnutie trvalo udržateľného využívania pesticídov, by mali byť články 152 ods. 4 a 175 ods. 1 Zmluvy o ES.

S úctou,

Giuseppe Gargani

¹ Na záverečnom hlasovaní boli prítomní Giuseppe Gargani (predseda), Cristian Dumitrescu (podpredseda), Rainer Wieland (podpredseda), Lidia Joanna Geringer de Oedenberg (podpredsedníčka), Marek Aleksander Czarnecki, Albert Deß, Bert Doorn, Janelly Fourtou, Monica Frassoni, Jean-Paul Gauzès, Othmar Karas, Piiia-Noora Kauppi, Barbara Kudrycka, Klaus-Heiner Lehne, Katalin Lévai, Hans-Peter Mayer, Manuel Medina Ortega, Hartmut Nassauer, Michel Rocard, Aloyzas Sakalas, María Sornosa Martínez, Francesco Enrico Speroni, Daniel Stroz a Jacques Toubon.